

ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О БУЏЕТУ
за 2021. годину

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2021. годину
 - Шта се променило у односу на 2020. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2021. годину
 - Шта се променило у односу на 2020. годину?
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији капитални пројекти
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ нацрта Одлуке о буџету градске општине Стари град за 2021. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета градске општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и грађана Старог града у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Радослав Марјановић
Председник градске општине

Ко се финансира из буџета?

**Директни корисници
буџетских средстава:**

- Скупштина градске општине
- Председник градске општине
- Веће градске општине
- Управа градске општине
- Локални омбудсман

**Индиректни корисници
буџетских средстава:**

- Установа културе „Стари град“

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ градске општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник градске општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политike и развоја је управо буџет градске општине.

Приликом дефинисања овог, за градску општину Стари град, најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

На основу чега се доноси буџет?

Закони и прописи:

Закон о финансирању локалне самоуправе, Закон о буџетском систему,

Закон о локалној самоуправи,

Упутство Министарства финансија за припрему одлуке о буџету за 2021. годину и др.

Сви посебни прописи којима су утврђене надлежности ЈЛС

Стратешки документи: Стратегија развоја

Акциони планови за поједине области

Потребе буџетских корисника

Започети пројекти из ранијих година

Остварење прошлогодишњег буџета

Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања градске општине Стари град за 2021. годину износе

389 милиона динара

- Одлуком о буџету градске општине Стари град за 2021. годину планирана су средства из буџета градске општине у износу од 329.242.283 динара и средства из осталих извора у износу од 59.791.295 динара.

Шта су приходи и примања буџета?

Порески приходи

- Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обvezника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат

Донације и трансфери

- Донације се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе).

Непорески приходи

- Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)

Примања од продаје нефинансијске имовине

- Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву општине.

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

- Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина

Пренета средства из ранијих година

- Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у претходној буџетској години

Структура планираних прихода и примања за 2021. годину

Структура планираних прихода и примања за 2021. годину

Шта се променило у односу на 2020. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2020. години су се смањили у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2020. годину, за **56.312.111** динара, односно за **12,64 %**.

- Порези на зараде су смањени за 8.663.079 динара
- Локалне комуналне таксе су се смањиле за 7.000.000 динара
- Апсолутна права су се смањила за 10.000.000 динара
- Самосталне делатности су се смањиле за 11.000.000 динара
- Приходи органа су се смањили за 10.435 динара
- Административне таксе су се смањиле за 2.000.000 динара
- Прекршајни налоги су се смањили за 6.000.000 динара
- Мешовити приходи су се смањили за 29.000.000 динара и
- Накнаде за коришћење грађевинског земљишта су смањене за 5.000.000 дин.

- Порез на имовину је повећан за 2.000.000 динара
- Накнаде за коришћење јавних површина су повећане за 2.400.000 дин. и
- Меморандумске ставке су повећане за 100.000 динара

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2021. години из буџета износе:

389 милиона динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета*¹⁴ што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене

- Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника

Коришћење роба и услуга

- Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.

Дотације и трансфери

- Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.

Остали расходи

- Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.

Субвенције

- Субвенције јесу новчана помоћ коју општина даје својим јавним предузетима.

Социјална заштита

- Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.

Буџетска резерва

- Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.

Капитални издаци

- Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2021. годину

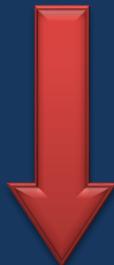

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2021. годину

Шта се променило у односу на 2020. годину?

Укупни трошкови наше градске општине у 2021. години су се **смањили** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2020. годину за **56.312.111** динара, односно за **12,64 %**.

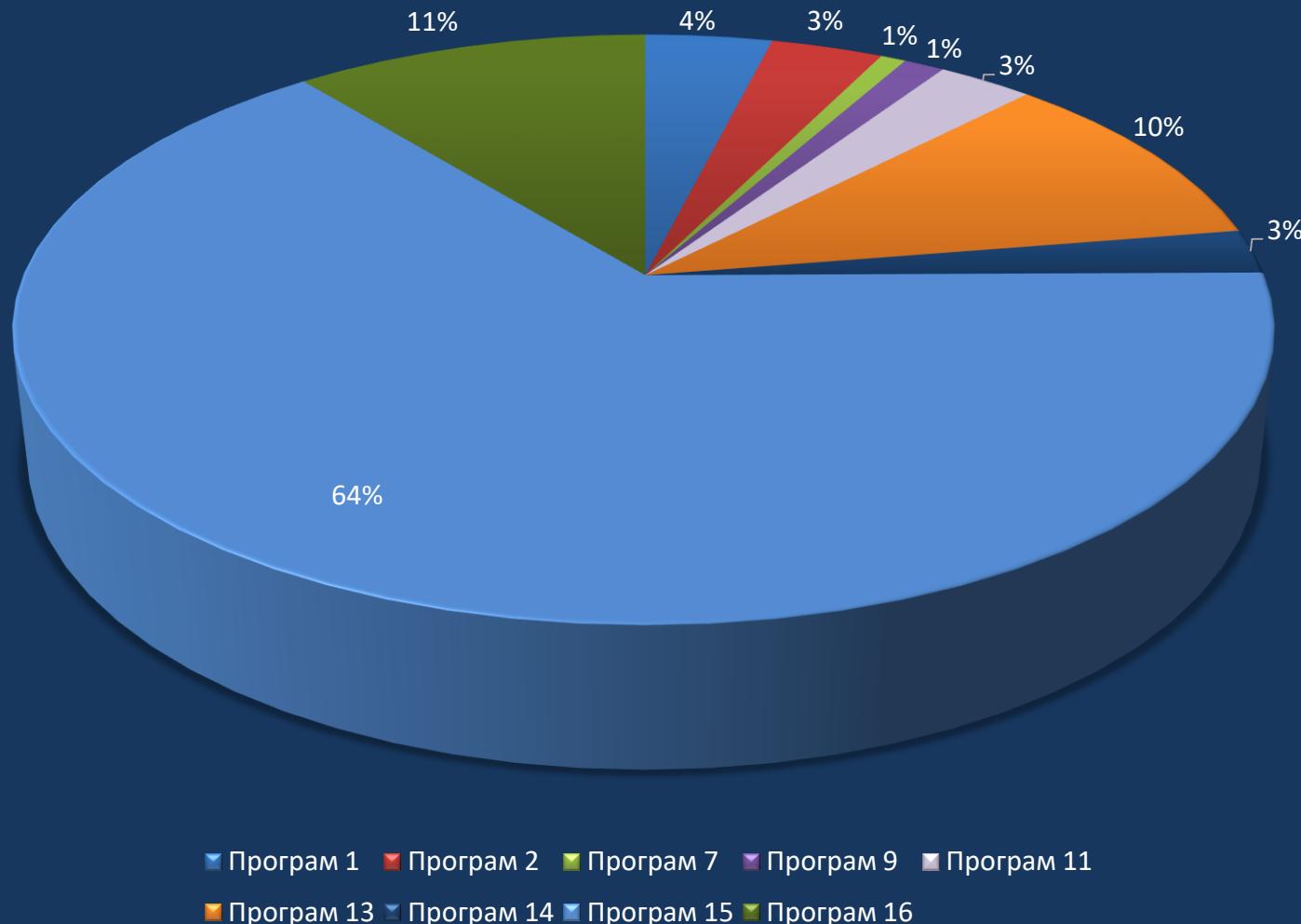
- **Коришћење роба и услуга** су смањени за 28.611.005 динара;
 - **Дотације и трансфери** су смањени за 11.409.063 динара;
 - **Остали расходи** су смањени за 9.287.537 динара
 - **Социјална помоћ** је смањена за 989.618 динара
 - **Капитални издаци** су смањени за 27.834.378 динара
-
- **Расходи за запослене** су повећани за 20.319.490 динара
 - **Отплате камата и пратећи трошкови задуживања** су повећане за 500.000 динара

Расходи буџета по програмима

Назив програме	Средства из Одлуке о буџету за 2021. годину (износ у хиљадама динара)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	15.054	3,87
Програм 2. Комуналне делатности	13.325	3,43
Програм 3. Локални економски развој		
Програм 4. Развој туризма		
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој		
Програм 6. Заштита животне средине		
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	3.000	0,77
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање		
Програм 9. Основно образовање и васпитање	4.850	1,25
Програм 10. Средње образовање и васпитање		
Програм 11. Социјална и дечија заштита	11.339	2,91
Програм 12. Здравствена заштита		
Програм 13. Развој културе и информисања	39.663	10,20
Програм 14. Развој спорта и омладине	9.439	2,43
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	250.287	64,34
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	42.075	10,82
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије		
Укупни расходи по програмима	389.033	100

Структура расхода по бюджетским программа

Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Р.бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2021. годину (износ у динарима)	% буџета по корисник у
1.	Скупштина градске општине	24.135.346	6,2
2.	Председник градске општине	8.623.834	2,2
3.	Веће градске општине	16.124.444	4,1
4.	Управа градске општине	302.523.194	77,8
5.	Установа културе Стари град	32.265.000	8,3
6.	Локални омбудсман	5.361.760	1,4
	У К У П Н О:	389.033.578	100

Најважнији капитални пројекти

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима)		
	2021	2022	2023
Реконструкција општинских просторија и месних заједница	3.500.000	10.000.000	20.000.000

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини нацрт Одлуке о буџету за 2021. годину, исту можете преузети на следећем линку:

www.starigrad.org.rs/wp-content/uploads/2020/12/PREDLOG-ODLUKE-O-BUDZETU-GRADSKE-OPSTINE-STARI-GRAD-ZA-2021.-GODINU-SA-PROJEKCIJAMA-ZA-2022.-I-2023.-GODINU.pdf